

3. Konventionerne om menneskerettighederne.

(Dagsordenens punkt 34).

Tredje udvalg fortsatte under 15. generalforsamling, 1. delsamling, med udarbejdelsen af menneskerettighedskonventionerne og vedtog artiklerne 15-18 af konventionsudkastet om borgerlige og politiske rettigheder.

Udvalget afsluttede den 7. november behandlingen af *artikel 15*, som angår straffelovens virkning i tid.

Da der under debatten, navnlig fra norsk side, var rejst spørgsmål om, hvorvidt overtrædelse af kriselove o. lign. altid skulle bedømmes på grundlag af en senere — eventuelt mildere — straffelov, fremkom den danske repræsentant forinden afstemningen med stemmeforklaring for derved at sikre, at den i straffelovens § 3, stk. 1, 2. pkt. indeholdte bestemmelse kunne indfortolkes i artikel 15. Den *danske repræsentant* udtalte, at det var nødvendigt, at den foreslåede regel om, at en mildere straffelov skulle anvendes på forbrydelser begået før lovens ikrafttræden, ikke gjaldt i tilfælde, hvor domstolens kendelse endnu ikke var afsagt, og skildrede derefter dansk praksis i sådanne tilfælde og i tilfælde, hvor en midlertidig straffebestemmelse bliver ophævet, inden en anklaget person bliver dømt; tilsvarende udtalelser blev fremsat fra britisk, norsk og pakistansk side.

Ved afstemningen blev et argentinsk ændringsforslag til afsnit 1 i artiklen forkastet, og det samme var tilfældet med et engelsk ændringsforslag (28 stemmer for [heriblandt de nordiske lande], 34 stemmer imod, medens 18 afholdt sig fra at stemme). Det engelske ændringsforslag ville begrænse muligheden for ændring i henhold til ny lovgivning i en afsagt dom ved at indsætte en passus om, at den nye hjemmel skulle eksistere inden domsafsigelsen. Fire ændringsforslag blev trukket tilbage. Hele 1. afsnit i artikel 15 i den af menneskerettighedskommissionen foreslåede form blev herefter vedtaget med 56 stemmer for, ingen imod, medens 24 afholdt sig fra at stemme. Da det under drøftelsen og efter forkastelsen af det engelske ændringsforslag havde vist sig, at man i afsnittet lagde den fortolkning, at mildere straffelove også skal komme allerede domfældte til gode, afholdt Dan-

mark sig i lighed med de øvrige nordiske lande fra at stemme på 1. afsnit af artikel 15.

Et argentinsk ændringsforslag til 2. afsnit af artikel 15 blev heller ikke vedtaget. Hele artikel 15 blev herefter vedtaget i den oprindelige af menneskerettighedskommissionen foreslåede form med 56 stemmer for, ingen imod, medens 23 afholdt sig fra at stemme. Alle de nordiske lande stemte for artiklen.

Artikel 16 i udkastet fastslår enhvers ret til overalt at være en person i lovens forstand. Det fra engelsk side under 14. samling fremsatte forslag om at slette ordet „overalt“ blev ikke i år fremsat som et officielt ændringsforslag, og efter at have påhørt ganske få indlæg, vedtog tredje udvalg enstemmigt, med undtagelse af Den sydafrikanske Union, der undlod at stemme, artikel 16 i den af menneskerettighedskommissionen foreslåede form.

Artikel 17 drejer sig om indgreb i privatlivets fred.

Fra Danmarks og Hollands side fremsattes et ændringsforslag, hvori hele den af menneskerettighedskommissionen foreslåede tekst bevarede intakt i §§ 1 og 2, bortset fra omskrivning af et enkelt udtryk. I en ny § 3 indeholdtes derefter de i den europæiske menneskerettighedskommission opregnede tilfælde, hvor en offentlig myndighed er berettiget til at gribe ind i en persons privatliv etc. Ændringsforslaget blev fremsat af den hollandske repræsentant og fulgt op af den danske repræsentant, *fru G. Refslund Thomsen*, som bl. a. udtalte, at dansk lovgivning ydede væsentlig større beskyttelse for en persons private forhold, hans hjem eller hans brevveksling, end den beskyttelse, artikel 17 indeholdt.

Artikel 17 stipulerede, at „ingen kan underkastes arbitrær eller ulovlig indblanding i sine private forhold, sit hjem eller sin brevveksling“ etc. Denne artikel fastsætter en almindelig regel og overlader undtagelserne og ikraftsættelsesmåden til de kontraherende staters lovgivning.

Det er et spørgsmål, om menneskerettighedskommissionen ikke her på et for tidligt tidspunkt har opgivet sine bestræbelser for at yde mere effektiv beskyttelse af denne fundamentale menneskerettighed. Dette mener den danske delegation, og resultatet af